

Redegørelse vedrørende beretning nr. 1 2004 om elreformen

Med brev af 1. november 2004 har statsrevisorerne fremsendt beretning nr. 1 2004 om elreformen.

Under henvisning til § 18, stk. 2, i lov om revision af statens regnskaber m.m., vil jeg i det følgende redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til.

Statsrevisorerne påtaler, at ministeren ikke formelt har orienteret Folketingets Energipolitiske Udvalg i henhold til Lov om Elforsyning af 1999, § 3.

Jeg er enig i, at orientering af Folketingets Energipolitiske Udvalg er vigtig. Økonomi- og erhvervsministeren tog allerede i foråret 2004 initiativ til en styrkelse af bestemmelserne i § 3 i Elforsyningsloven. Ved Folketingets vedtagelse af revisionen af elforsyningsloven den 9. juni 2004 blev det således sikret, at Folketinget fremover får en samlet årlig redegørelse om udviklingen i sektoren. Redegørelsen vil give et overblik både over sektorens udvikling i det forløbne år og over planlagte aktiviteter.

Statsrevisorerne kritiserer ministerens manglende opfyldelse af elforsyningsloven af 1999.

Baggrunden herfor er Rigsrevisionens vurdering, at ministeriet ikke sikrede, at den nye virksomhedsstruktur blev gennemført, og at forbrugerne fik den indflydelse, de havde krav på. Endvidere er det Rigsrevisionens vurdering, at ministeriet og Energitilsynet ikke sikrede, at grundlaget for prisreguleringen af elsektoren blev tilvejebragt.

Det er korrekt, at processen med udstedelse af bevillinger har været langstrakt. Dels var den første bekendtgørelse om standardvedtægter fra marts 2000 udsendt for sent, hvilket er beklageligt. Dels var reglerne meget komplicerede set fra virksomhedernes synspunkt.

Det skal dog bemærkes, at den nye virksomhedsstruktur og den krævede opsplitning af virksomhederne stort set var gennemført pr. 1. januar 2000, samtidig med at loven trådte i kraft. Med hensyn til forbrugerindflydelsen var det således, at forbrugerindflydelseskravet allerede var opfyldt ved lovens vedtagelse, jf. bemærkningerne til lovforslaget L 234 fremsat den 29. april 1999. Med loven ønskede man fortsat at sikre denne indflydelse i forbindelse med ændringerne i virksomhedsstrukturen. Arbejdet med bevillingsudstedelsen var en kontrol af og tilsyn med, at lovens krav var opfyldt. Elforsyningslovens § 98, stk. 2, har sikret, at virksomhederne har kunnet fungere lovligt i hele perioden, selv om de ikke har haft deres endelige bevilling.

Økonomi- og erhvervsministeren tog, straks efter regeringens tiltræden i november 2001, initiativ til en regelforenklning for at fremme processen med bevillingsudstedelsen inden for den gældende lovs rammer. Desuden tog regeringen initiativ til at sikre, at en del af de krav til vedtægterne, der har voldt problemer for virksomhederne, blev ændret med Folketingets vedtagelse af elforsyningsloven af 9. juni 2004. Det drejer sig om kravene til forbrugerindflydelse og begrænsningerne i ejerskabsforholdene. Fremover vil bevillingsudstedelsen hermed være enklere, hvilket vil være relevant i forhold til den fortsatte strukturudvikling i sektoren.

Der er udstedt 180 transmissions-, net- eller forsyningspligtbevillinger. På nuværende tidspunkt udestår udstedelsen af seks bevillinger, som beror på afklaring af forhold fra selskabernes side. Jeg vil i forbindelse med den årlige redegørelse til Folketingets Energipolitiske Udvalg informere

om væsentlige forhold vedrørende bevillingerne.

Energistyrelsen har i 2004 færdiggjort interne retningslinier for styrelsens tilsyn med bevillingshavernes overholdelse af elforsyningslovens betingelser for at have bevilling.

Sondringen mellem fri og bunden kapital viste sig vanskeligere at operere med i praksis, end det blev skønnet i forbindelse med forberedelsen af lovens gennemførelse fra 1. januar 2000. Så længe der var et politisk ønske om at fastholde begrebet bunden egenkapital, var det ikke muligt indenfor grundlovens rammer at finde en lovgivningsmæssig løsning, som kunne sikre, at virksomhederne ikke ville afholde sig fra at føre langstrakte sager ved domstolene.

Først i løbet af vinteren 2004 var der grundlag for at finde en politisk løsning på sagen. Som opfølgning på aftalen af 9. maj 2003 mellem regeringen og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti om udviklingen af det danske energimarked og en styrkelse af udviklingen af nye energiteknologier indledte regeringen drøftelser med ELFOR (brancheforening for de danske eldistributionsselskaber) om etableringen af et uafhængigt selskab, som kunne varetage systemansvar og overordnet transmission på elområdet. I disse drøftelser indgik også ELFOR's ønske om, i forbindelse med en aftale, at få ophævet de ejermæssige restriktioner på selskabernes ret til at disponere frit over kapitalen. Den 29. marts 2004 førte disse drøftelser til, at der blev opnået enighed mellem alle ovennævnte partier om bl.a. at ophæve bestemmelserne i elforsyningsloven om skelnen mellem fri og bunden kapital.

Aftalen er efterfølgende udmøntet i ændringen af elforsyningsloven af 9. juni 2004 og Lov nr. 1384 af 20. december 2004 om EnerginetDK samt Bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven.

Med de nye prisbestemmelser undgår Energitilsynet at skulle fortsætte behandlingen af sager vedrørende opgørelse af fri og bunden egenkapital, og virksomhederne undgår at gå til domstolene for at få en endelig afklaring af dette spørgsmål.

En kopi af denne redegørelse er samtidigt sendt til Rigsrevisor, St. Kongensgade 45, 1264 København K.

Med venlig hilsen
Flemming Hansen